

škemu turnerskemu društvu prihod Njih cesarske visokosti naznanjen, národnemu južnemu sokolu pa ne? Gospod župan zavrne, da tega ne vé, ali so bili turnerji vabljeni ali ne; ako pa so bili, znabiti, da so bili vabljeni zato, ker so v strežbi ranjenih vojakov obstojni del gospejnega društva. — Odbornik Vrhovec se čudi, da se mestni uradnik dr. pl. Stöckl predrzne zdaj in zdaj govoriti v imenu ljubljanskega mesta, in odbornik Horak dodaja tej graji, da strelska družba razpošilja vabila, ki segajo čez ude tega društva, v to pa ima le mestni župan pravico. Gospod župan razjasnuje te opazke, rekši, da dr. pl. Stöckl je govoril le v imenu turnerskega društva in da strelska družba je vabila le svoje strelce. — Odbornik Horak želi, da bi se zavoljo velicim opravil število magistratnega odseka pomnožil od 5 odbornikov na 7; župan odgovori, da to ne gre, ker občinski zakon odločuje le 5 odbornikov.

Po vsem tem se začne obravnave po vrsti dnevnega reda. Odbornik dr. Schöppl nasvetuje v imenu denarstvenega odseka to-le: Ker mesto za nenavadne stroške, ki jih je že imelo in jih bode še imelo, silno potrebuje v vsem skupaj 100.000 gold.; toliko denarja na pósodo vzeti pa mestna občina ne more brez privoljenja deželnega zbora, deželnega zbora pa morebiti še dolgo ne bode, tedaj naj se deželni odbor naprosi, da dobí zato cesarjevo privoljenje. Ker pa že med tem mesto potrebuje denarja, naj si brž izposodi pri naši hranilnici 25.000 gld., in če je treba, naj zastavi mestno posestvo. Oba predloga je zbor enoglasno sprejel. Dalje je poročal dr. Schöppl, da je pl. Peter Radić dovršil vredbo stare mestne registrature in mestnega arhiva in da je med starinami našel mnogo pisem, za zgodovino mestno in deželno jako imenitnih; da se ta pisma naznanijo dalje po svetu, nasvetuje dr. Schöppl, naj se en prepis Radićevega znanstvenega sporočila izroči tukajšnjemu zgodovinskemu društvu. Zbor enoglasno pritrdi temu nasvetu. — Potem odbornik dr. Bleiweis v imenu policijskega odseka poroča o orodji za novo vredjeno mestno cimentarnico, za katero se potrebuje 742 gold. 25 krajc. Govorili so o tej zadevi odborniki Stedry, dr. Orel, Deschmann in župan; konec obravnav pa je bil ta, da se kupi vse potrebno orodje, — da pa tudi okraj ljubljanske okolice, ktera se poslužuje ljubljanske cimentarnice, doplača primeren donesek, — da se vse orodje zapiše v inventár, kateri naj — po nasvetu Deschmannovem — leži odprt v cimentarnici, — da se to orodje, ki ga g. Černi hranuje v cimentarnici mestni, večkrat po mestni gospóski preišče in pregleda, in da se naposled naredí tarifa, po kateri se mora cimentarnik ravnati. — Dalje poroča dr. Bleiweis v imenu policijskega odseka še o vpeljavi mrtvaških vóz v Ljubljani, ktere napraviti se tapecir Doberlet ponuja. Ko je poročevalec zboru razložil, da ne deželna vlada ne knezoškofija ne ovirata mrtvaških vóz, s katerimi se mrličí v vseh večih mestih na pokopališče vozijo, in je povedal, kako so ti vozovi v Zagrebu, Gradcu in Pragi vredjeni, je predlagal zboru ta dva nasveta: 1) prav je, da se vpeljejo mrtvaški vozovi, al brez vse sile; tedaj naj se nosijo mrličí na pokopališče kakor dozdej, ali pa naj vozijo, kakor je mestjanom drago; 2) magistrat naj naznani knezoškofijskemu konsistoriju, da mestna gosposka mrtvaških vozov ne more prevzeti na svoj račun, da pa hoče tarifo ustanoviti, ako jih Doberlet prevzame. Ko odbornik dr. Valenta podpira vpeljanje mrtvaških vóz, posebno potrebnih v kužnih boleznih, je zbor enoglasno sprejel oba predloga.

V seji 21. julija je gospod župan naznanil zboru, da tudi za drugo rekrutbo ne bode treba nabirati novincev, ker celo število, ki ga mora mesto dati, se

je nabralo že po prostovoljcih. Naznanilo županovo je bilo z glasnim dobro- in pravoklici sprejeto. — Potem odbornik dr. Zupan, ki je ravnokar iz Dunaja prišel, poroča o poslanstvu svojem, da je prav po sreči se izteklo: ne bode ne črne vojske po sili, ampak nabirali se bojo prostovoljci, za ktere se utegne iz vojaške kase vzeti 60 do 80.000 gold. To sporočilo je bilo z velicim veseljem sprejeto in po predlogu dr. Valente je bila zahvala izrečena gosp. dr. Zupanu, da se je po željah mestnega odbora z gosp. dr. pl. Wurzbachom nemudoma na Dunaj podal in še s živo besedo podperal, kar sta deželni in mestni odbor pismeno rekla. Župan je odboru naznanil, da je bil s pismom, ki ga je po naročilu državnega gospoda ministra gosp. dr. Zupan iz Dunaja 18. dan t. m. pisal, brž isti dan pri gosp. deželnemu poglavarju, ki mu je zagotovil, da bode brž razposlal okrajnim predstojnikom preklic črne vojske. Odbornik V. C. Zupan obžaluje, da tega preklica ni že danes v vradni „Laib. Zeitg.“, da bi se bilo zbegano ljudstvo potolažilo; on ne stavi ne interpelacije ne predloga o tej zadevi, a samo to hoče, da se ta opazka stavi v zapisnik. — Odbornik dr. pl. Kaltenegger v imenu policijskega odseka bere načrt, kako naj bi se, ako potreba nanese, osnovala mestjanska bramba v Ljubljani. Ta potreba bi takrat nastala, kadar bi celó vsi vojaki zapustili Ljubljano in bi tedaj 12 móž, ki jih šteje mestna straža, ne zadoštili ohranjenju reda in miru in javne varnosti. Zeló živ je bil razgovor, včasih brez potrebe srdit. Obveljalo je, da vsak od 18. do 50. leta, kdor ima v mestu volilno pravico in plačuje davek, je dolžán stopiti v mestjansko brambo, ktera ravno po tem zadobí veljavo, da zaupljivi možje čujejo nad mirom in varnostjo mestno. Zato se tudi v mestjansko brambo ne bojo vzeli taki, ki so po §. 29. a. b. c. občinskega zakonika zgubili volilno pravico. Prosti te mestjanske službe so: mestni odborniki, kateri bojo tako noč in dan v službi, ako utegne sovražnik priti, in pa duhovni. Vsak more namesti sebe v službo poslati namestnika, vendar mora ta namestnik vselej iz vrste tistih mestjanov biti, ki so v brambo poklicani. „Južni Sokol“, „Laib. Turnerverein“ in strelsko društvo, ki so se prostovoljno ponudili, delajo vsak za se samosvojno svojo kompanijo. Ako še kdo drug, ki ni v to zavezan, hoče v vrsto mestjanske brambe stopiti, naj položi prošnjo za to mestnemu odboru; te brambe pa se morejo odkrižati taki, ki spod 8 gold. 40 kr. direktnega davka plačujejo in prošnjo vložé mestnemu odboru za odpust. Posebne obleke ne bo imela ta bramba; trak okoli nadramja z mestnima barvama (belo-zeleno) je edino znamenje; orožje tudi ni vsem enako predpisano. — Morebiti da vsega tega ne bode treba.

— Razun živinozdravilske šole so se že vse tukajšnje šole končale. Govorili bomo drugi pot kaj več o njih.

— Kdor želi kaj lepega viditi, naj gré pogledat prezali tabernakelj za cerkev v Šent-Rupertu k gosp. Zadnikarju (predmesto sv. Petra zraven Cesarja št. 143). Videti ga bo le še nekaj malo dni.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Na čelo današnjemu novičarju stavimo preimenitno novico, da za 5 dni je med našo in prusko armado vojska ustavljena. Ta dôba se je začela v nedeljo opoldne in preteče v petek opoldne. Namen tega vojskega prestanka je, da bi se v tem času našla podloga za mirno spravo. Zato so se avstrijski poslanci grof Karoly, baron Brenner in topniški

general Degenfeld podali v pruski glavni stan. Ako se v teh 5 dneh naša in pruska vlada porazumite saj toliko, da najdete podlogo, na katero bi se dalje pripéle obravnave za premirje, se ne bode začela iznova vojska; če pa se to ne zgodi, začne se v saboto zopet vojska in gotovo grozovita vojska. Vojska pa, naj je slavna ali neslavna za nas, zmiraj ostane nesrečna za Avstrijo; zato se čedalje bolj po vseh slovanskih in rumunskih in tudi po mnogih nemških časnikih razlegajo domoljubni klici: dajte nam mir, dajte nam mir! In kakor mavrica po hudih nevihtah naznanja nam prijazno vreme, tako je vladna dunajska „Abendpost“ 22. dne t. m. rekla besedo, ktera nas z veseljem upanjem navdaja, da se doseže mirna sprava. — In kako se veli nadepolna ta beseda? Tako, da vlada naša ne bode na vrat na nos več tiščala v Nemčijo, ampak da ohraniti celokupnost avstrijskega cesarstva ji bode skrb pred vsem. To je pravo! To je politika avstrijska, to je politika zdrava, ktera kmali zaceli rane, ki jih je državi naši vsekala nesrečna sedanja vojska. In kaj bi tudi koristilo Avstrii, ako bi se Nemčije držala kakor smôla, ker se cesar Napoleon s prusko in italijansko vlado popolnoma sklada v tem, da naj Avstrija slovó dá Nemčii. In če bi tudi stari nemški bund že ne bil pokopan, kaj neki bi pomagal Avstriji? Saj vendar zdaj ves svet vidi, koliko veljá nemški bund! Ako tedaj Prus ničesa drugega ne terja od Avstrije kakor edino to, da popusti nemške stališče — z Bogom bund! naj reče Avstrija, po zadovoljnosti svojih narodov sama sebi zadostna, in močna v edinosti. Radovedni tedaj pričakujemo poslednjih dni tega tedna, da toliko zaželeni, se vé, da častni mir prinese Avstrii! — Od vojske na severji nimamo nič drugega važnega povedati, kakor to, da se pruska armada čedalje bolj razprostira po našem cesarstvu in da se pomikuje na Oggerskem proti Požunu (Prešporku), brž ko ne iz tega namena, da bi ognila semočni naši armadi, ktera stoji pri Floridsdorfu blizu Dunaja, in bi potem od zadej Dunaj zajéla. Z našo armado se pruska poslednje dni ni sprla v večem boji; al kjer koli je pruska armada se sprijela z armado kake nemške države, povsod jo je otepla; pač dosti žalostno je, da 7. in 8. krdelo nemških zaveznikov, 100.000 mož močno, se še zmiraj ni zediniti moglo ali ne hotlo in da jih v majhnih četah pruska armada s komaj 50.000 možmi povsod strahuje. — Garibaldovci še zmiraj najbolj rijejo na Tirole, in le ko bodo s krvavimi glavami morali zapustiti goré tirolske, jo utegnejo udariti čez planine koroške in kranjske. Prvi pa jim bo to pot presekala podmaršal Maroičič, kateri ob Soči stoji s kakimi 30.000 vojaki. Lahom sploh nikjer ne gre po sreči. Bahali so se s svojimi vojnimi ladijami tako, da je svet mislil, da v enem hipu talijansko brodogradništvo bode pokončalo avstrijsko. In kaj se zgodi 18. t. m.? Italijanske ladije, 10 oklepnice (panzerschiffe) in več parobrodov, udarilo je na dalmatinski otok Vis (talijanski Lisa) in začno bombe metati na nj. 19. dne t. m. jim gre admiral Tegethof (po rodu Štajerec) naproti, jih napade in zmaga. Eno oklepnico je na dno pogreznil, da je ž njo vred vse potonilo, drugo pa je v zrak razpršil. Naše ladije niso poškodovane bile razun lineje „Kaiser“, ki je zgubila jambor. To je zmaga na morji, s ktero se avstrijsko pomorstvo po pravici ponašati more, in po kateri bode Lahom srce še bolj vpadlo. — V političnih zadevah pa je te dni ta novica zvonec nosila, da je bil prvak ogerske Pešti-Naplo-stranke Fr. Deák na Dunaj poklican in da se je ondi pomenkoval z državnim ministrom in ogerskim dvornim kance-

larom. Pravijo, da se naposled vendar le utegne roditi ogersko ministerstvo. Bode li morebiti ono Avstrijo rešilo iz zadreg? bode li ono Avstrijo dalo novcev? Prazne sanjarije so, o katerih „Zukunft“ resnično pravi, da razrušijo septemberski Avstrijo-rešivni program.

Denarni zapisnik Matičini.

Novi udje:

a) kot ustanovnik:	
Gospod Pleteršnik Maksimilijan, gimn. profesor v Gorici	10 gold.
„ Macun France, prestopil izmed letnikov med ustanovnike	10 „
b) z letnim doneskom:	
„ Tavčar Mihael, župnik na Vačah	2 „
„ Godina Jožef, finančni komisar v Trstu	2 „
„ Jalen Šimen, kaplan v Selcih	2 „
„ Kočevar Ferdo, račun. vradnik v Zagrebu	2 „
„ Hržič Ivan, duh. v pokoji pri sv. Barbari	2 „
„ Vidovič Anton, dijak 6. razreda v Varaždinu	2 „
„ Florijančič Jožef, dekan v Gornjem gradu	2 „
„ Ambrož Matija, kaplan v Žabnici v Kanalski dolini	2 „
„ Westermayer Jakob, dekan v Pliberku	2 „

Stari udje, ki so plačali za 1865. ali 1866. leto:

a) ustanovniki:	
Za 2. leto: Gg. Vranicani Ambrož, baron; Macun Ivan, Šribar Janez, Lipold Jožef, Lipold Janez, Šranec Stanko, Švajger Gabrijel, Mežnarec Anton, Krčon Anton, Babnik Miroslav.	
Za 3. leto: Gg.: Grmek Henrik, Bensa Štefan, Marušič Andrej, Šolar Ivan, Winkler Andrej, Vancas Aleks., Wolf Anton, Veixl Ivan, Stranščak Davorin, Trampuš Ivan, Reisinger France, Kancler Pavel, Petanjek Lavoslav, Hrtiš Benko, Švajger Gabr., Vučnik France, Lajh Jožef, Mlinarič Jožef, Raičev Božidar, Arce Rajmund, čitalnica ljubljanska, Holcapfel Ignaci, Simončič (vse plačal), Roj Jakob, dr. Prelog Matija, Jeraj Jožef, Šuman Jožef, Šinko Božidar.	
b) Letniki:	
Za 1865. leto: Gg. Bučar Jožip, Krulec Jožef, Janežič Jakob, Stanovnik Nikolaj.	
Za 1866. leto: Gg. Doljak Jakob, Vales Marko, Jentl Bernard, Štamcar Andrej, Polak Edvard, Volk Janez, Zagorjan Martin, Albrecht Leopold, Bogolin Mihael, Gašperlin Gašper, Petek Andrej, Vovk Janez, Zajec Andrej, Knavs Janez, Kafol Štefan, Mašera Jožip, Gostiša Anton, Velikajne Anton, Sajevec Jakob, Pavalec Juri, Stanovnik Nikolaj, Žagar Dragotin, Kolarič Jož., Leskovar Jožef, Torkar Matija, Bononi Jožef, Nabrgoj Ivan, Gorjup Ivan, Flek Gregor, dr. Oroželj Janez, Hohn Robert, Keršič Janez, Kraševac Juri, Comelj Andrej.	
V Ljubljani 24. julija 1866.	

Dr. Jer. Zupanec.

Popravki. V prvem oddelku sestavka „Besedica za stran košnje“ št. 25, str. 198, desni plas v vrstah od zg. doli: v 11. beri tvojega ne tujega, v 13. po ne in, v 29. prščeča ne puščeča, v 31. zvezljej ne cvrljej, v 6. vrsti od zd. gori beri: vzdigniti z jó itd. ne vzdigniti jó z itd., stran 199. levi plas v 12. vrsti zg. beri ga pripne ne pa pripne. V tretjem oddelku (konec) št. 28. str. 221., desni plas v vrstah od zg. doli: v 20. obsežejo ne obrežejo, 24. vodja ne vedno; str. 222., levi plas v 21—22. vrsti od zg. doli beri v napačnem pomenu se najrajši itd., ne v napačnem pomenu naj se rajši itd., v 34—35. od zd. gori beri vrne ne vrnejo in pa sklepana? ne pa sklepano? Na levem plasu te strani v 2. vrsti zgorej beri vgreje ne ogreje.

Žitna cena

v Ljubljani 21. julija 1866.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 5 fl. 10. — banaške 5 fl. 10. — turšice 3 fl. 32. — soršice 4 fl. 2. — reži 3 fl. 70. — ječmena 2 fl. 68. — prosa 2 fl. 98. — ajde 3 fl. 2. — oves 2 fl. 48.

Loterijne srečke:

V Gradcu } 18. julija 1866: 58. 38. 39. 22. 51.
na Dunaji } 16. 66. 30. 8. 4.

Prihodnje srečkanje v Gradcu in na Dunaji 8. avgusta.